

Средно училище „Гео Милев” гр.Трън
ул. „Петко Д. Петков” №5; тел. 077312064
info@sugeomilevtran.com www.sugeomilevtran.com

УТВЪРЖДАВАМ,
ДИРЕКТОР:
/ Костадинка Крумова /

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ
ЗА УЧЕБНАТА 2020/2021 година**

Настоящите Програма и План за превенция на ранното напускане на училище на СУ „Гео Милев” са в изпълнение на чл.263, ал.1 , т.8 от ЗПУО.

Приета е с решение на ПС с протокол № 11/ 11.09.2020г. и е утвърдена със заповед на директора №54/15.09.2020

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, определящи приоритети на развитие до 2020 г., и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво.

Водещи стратегически документи при изготвяне на училищната програма на СУ „Гео Милев“ за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ
- ЗАКОН ЗА МЛАДЕЖТА
- СТРАТЕГИЯ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА / 2013 – 2020 г. /
- НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА / 2014 – 2020г. /
- КОНВЕНЦИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА ОБРАЗОВАНИЕТО

В Плана за изпълнение на Стратегията за периода 2019-2020 година е обърнато особено внимание на няколко елемента:

1. Меанизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
2. Ролята на цялата система от участници и взаимоотношенията помежду им, като се признава ролята на всяка от заинтересованите страни;
3. Сътрудничество в образователните институции за насърчаване на позитивната училищна култура, работата в екип в рамките на училищната общност;
3. Координирани мерки на всички нива;

II. ПРИНЦИПИ НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА УЧЕНИЦИ

Училищната програма за превенция на отпадането на ученици се базира на основни принципи на включващото образование:

- ❖ Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- ❖ Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- ❖ В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- ❖ Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище;
- ❖ Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

СУ „Гео Милев“ е единственото училище на територията на община Трън. В училището учат ученици от цялата общината. Етническият състав е разнороден.

В началото на учебната 2019/2020 година броят на учениците е 267 ученици от I - XII клас, а в края на учебната година 262. През учебната 2019/2020 година 12 ученици са заминали с родителите си в чужбина. 11 ученици са се преместили в друго училище. Трима са се върнали. Двама са се преместили да живеят с баща си, а на 4 ученици семействата са се преместили в друг град. Трима ученици са преминали в СФО, а един е отпаднал.

През 2019/2020 учебна година са се записали 12 ученици, двама от които са дошли от чужбина, а един - в приемно семейство.

Всяка година училището разработва Програма за превенция на ранното отпадане от училище.

Като причини за допускане на неизвинените отсъствия от учениците класните ръководители посочват закъсненията, бягства от час поради ниска мотивация за учене, негативно отношение към училището, към учител, към учебен предмет, страх от изпитване и получаване на слаба оценка, отстраняване от час при нарушаване на дисциплината и възпрепятстване на работата на учителите, занижен родителски контрол или липса на родителски умения за справяне с проблема. В началото на тази година ще се отрази и дългото дистанционно обучение през миналата учебна година.

Тези причини обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане. Отпадащи по:

- **икономически причини** - Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

Мерки: Ежеседмични контакти, а при нужда и ежедневни, с попечителите на изоставените деца, търсене на съдействие от отдел „Закрила на детето“ при необходимост, а при възникване на противообществени прояви на тези деца - Детска педагогическа стая.

- **социални причини** - Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

Мерки: Оказване на социална помощ - чрез дарения, грижи за изхранването на тези деца от фирмата - доставчик на закуски и обяд, както и получаване на социални стипендии;

- **образователни причини** - Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация. Големият брой отсъствия, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената дисциплина.

Мерки: Силна мотивация чрез редица дейности за приобщаване на децата със специални образователни потребности, както и изоставени от семейства, заминали в чужбина.

- **етнокултурни причини** - Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези деца за посещаване целодневната форма на организация в училище; търсене на непрекъснати разширени срещи с тези родители с ръководство, класни ръководители, педагогически съветник и мотивиране и приобщаване към училищната общност.

- **причини, свързани със здравния статус** -В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища.

Анализът на данните показва, че през учебната година 2019/2020 г. е отпаднал 1 ученик по социални и етнокултурни причини .

Броят на отсъствията по неуважителни причини е по-малък от предходната година поради дистанционното обучение, през време на което не се писаха отсъствия. По тази причина през тази учебна година ще има проблеми с определени ученици.

Мерки за намаляване на отсъствията са:

- ежемесечно информиране на Дирекция "Социално подпомагане" и Община Трън за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец;
- периодични доклади до МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви;
- Системни разговори с родители и ученици;
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети;
- Извънкласни дейности;
- Отбелязване на различни празници.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПОДЦЕЛИТЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;
 - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
2. Повишаване успеха на застрашените ученици;
3. Участие в проектни дейности и извънкласни и извънучилищни форми.

V. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Увеличаване разнообразието и ефективността на прилаганите от училището мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на образователната система чрез подкрепа и публично оповестяване на добри практики и политики.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО, ДЗИ И ОЛИМПИАДИ и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

VI. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:

- Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
- Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини
- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – ежемесечно чрез декларации

- ✓ Възпитателни мерки за превенция на отпадането.
- ✓ Работа с учениците при възникнала необходимост
 - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
 - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
 - Създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
 - Дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
 - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
 - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания.
 - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- ✓ Работа с родителите при възникнала необходимост
 - Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица - организиране дейността на класните ръководители в часовете за консултиране на родители и ученици и водене на училищната документация, правила за водене на дневник на група ЦДО и паралелка 1-12 клас, образци на писма до родители и институции, Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация.
 - ✓ Квалификация на педагогическите специалисти в посока управление на конфликти, справяне с агресията и насилието и превръщането му в педагогически консултант:
 - Провеждане на поредица теми от вътрешната квалификация на педагогическите специалисти за последиците агресия и насилие в училище;

VII. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците от 1-7 клас
3. От НП на МОН.

ПГ

VIII. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА:

№	Дейности	Отговорник	Срок
1.	1. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование..	Комисия	При необходимост през учебната година

2.	Своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебното съдържание и застрашеност от отпадане	Кл.ръководител	През учебната година
3.	Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.	Класни ръководители Ръководители групи	През учебната година
4.	Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.	Класни ръководители Ръководители групи, Педагогически съветник	През учебната година
5.	Провеждане на задължителна индивидуална допълнителна работа по съответните предмети, предоставяща възможност за темп на работа, съобразен с нивото и особеностите на ученика, застрашен от отпадане.	Класните ръководители	При необходимост през учебната година
6.	Управление на информацията за преждевременно напусналите училище и актуализиране на базата данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи /съобразно различните причини от отпадане/; Координиране действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник и училищното ръководство;.	Директор Класни ръководители Педагогически съветник	При необходимост през учебната година
7.	Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - алтернативни родителски срещи; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители Педагогически съветник	През учебната година
8.	Осигуряване на познавателни книжки, учебници и учебни комплекти за безвъзмездно ползване от I до VII клас	директор	м.септември
9.	Превръщане на училището в приятно и желано място за учениците чрез използване на иновативни методи и форми за предаване, преподаване и научаване на учебни знания и осигуряване на подходяща интерактивна среда в нови модели на класни стаи и места за извънучебни занимания;	Учители	През учебната година

10	Разработва при необходимост план за действие относно ученик, допуснал голям брой безпричинни отсъствия, застрашен от отпадане или второгодник;	Класни ръководители	През учебната година
11.	При получена информация, че ученик е заминал в чужбина със семейството си: - класният ръководител лично посещава ученика по постоянен адрес, като се осведомява за обстоятелствата; - информира своевременно с докладна записка ръководството на училището;	класният ръководител	През учебната година
12.	В прогимназиалния и гимназиалния етап се провеждат периодично беседи, свързани с начините за предпазване от ранна бременност и опасностите, произтичащи от нея;	класният ръководител	Постоянен
13.	Повишаване на броя на учениците, обхванати в целодневната организация на учебния ден.	Ръководители групи	м.септември
14.	Осигуряване на безплатен транспорт	Директор	Постоянен
15.	Повишаване на достъпа до съвременни информационни технологии и електронизация на учебния процес. Осигуряване на училищата с хардуер и софтуер за използване на ИТ не само в обучителния процес, но и извън задължителните часове	Директор	През цялата година
16.	Включване на повече ученици в ЦОП за подготовка с цел предотвратяване от отпадане.	класният ръководител	През цялата година
17.	Подобряване възможностите за обучение на деца със СОП -осигуряване на допълнителна подкрепа -прилагане на единна методика за оценяване	Учителите, работещи с деца със СОП Ресурсни учители	Постоянен
18.	Повишаване качеството и ефективността на въздействие върху подрастващите чрез създаване на специфична образователна и възпитателна интерактивна среда - включване и работа в различни проекти и извънкласни дейности, развиващи познания и умения в сферата на ИКТ.	учители	м.октомври
19.	Информационно-образователни инициативи за деца и ученици, насочени към екологично образование и повишаване на обществената култура за опазване на околната среда (провеждане на събития в рамките на компаниите за отбелязване на международните дати от екологичния календар, изработване на образователни продукти	Класни ръководители, Учителите по природни науки	На определените дати
20.	Повишаване на уменията на педагогическите	Комисия квалификации	През

	специалисти: -за работа с ученици с различни обучителни затруднения; - за успешно взаимодействие между училището и семейството.		учебната година
21.	. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“, РУО) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
22.	Подготовка на учениците за продължаване на образованието - професионалното ориентиране на учениците, завършващи основно образование, съобразно техните интереси и възможности. Осигуряване на професионално консултиране и ориентиране	Класни ръководители Педагогически съветник	През учебната година
23	Оказване на подкрепа в процеса на създаване на екипност в паралелките - провеждане на тренинги за създаване на екипност, доверие, подобряване на модела на общуване и възпитаване в толерантност.	Педагогически съветник Класни ръководители	Постоянен
24	Публикуване на информационни материали на училищния сайт, насочени към отпадналите от училището ученици, желаещи да продължат образованието си в различни форми / самостоятелна/.	Отговорник за сайта	постоянен
25.	Завишен контрол от страна на училищното ръководство за реалното отразяване на отсъствията на учениците. Ежемесечна проверка на училищната документация, свързана с извиняването на отсъствията на учениците.	заместник-директор	ежемесечно
26.	Класният ръководител: <ul style="list-style-type: none"> • Разработва при необходимост план за действие относно ученик, допуснал голям брой безпричинни отсъствия, застрашен от отпадане или второгодник; • При получена информация, за заминал в чужбина ученик със семейството си лично се осведомява за обстоятелствата и информира своевременно ръководството на училището; • До 3 число на всеки месец подава информация за броя на отсъствията за всеки ученик за предходния месец по уважителни и неуважителни причини ; • Информира родителите при отсъствие на ученик повече от 3 учебни дни, а за ученик в риск- в деня на отсъствията; 	Класният ръководител:	постоянен

	<ul style="list-style-type: none"> • Изисква ученика да го уведоми при необходимост да отсъства по здравословни причини и да представи медицинска бележка; • Предварително получава бележка от спортен клуб за участието на ученик в спортна изява; • Ежемесечно проверяване на ученическите книжки, като изисква наличието на подпис на родител срещу вписаните оценки, отсъствия и бележки по поведението; • Информира периодично родителите за отсъствията и успеха на ученика, за спазване на училищната дисциплина; • Следи за редовното посещаване на консултациите и допълнителните занимания с учениците от класа; } • Провежда индивидуални консултации с ученици и родители по утвърден от директора график 		
--	---	--	--

VI. Изводи и обобщение

- Синхрон и своевременно обмяна на информация между отделните звена и комисии;
- Осъществяване на постоянен строг контрол върху изпълнението на поставените задачи;
- Системна работа, насочена към конкретните нужди на отделните ученици в риск.
- Подпомагане на застрашени и социално слаби деца.

Мястото на учениците е в училище и съвместно с родителите ще направим всичко възможно да ги задържим и да предоставим на всяко дете възможност да се възползва от предимствата, които дава образованието.

Комисия:

Радина Георгиева

Анелия Боянова

Камелия Искренова

Павел Ничев